

13. 1. 2004

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Co se stalo s jednoduchým účetnictvím

Jednoduché účetnictví je minulostí a přichází daňová evidence. Ten kdo nesplní stanovené podmínky, bude muset účtovat v soustavě podvojného účetnictví. Kdo je od nového roku účetní jednotkou? Musí i drobný živnostník vést podvojně účetnictví?

Účetní jednotkou se od nového roku rozumí pouze fyzická osoby nebo společnost, která vede podvojně účetnictví! Na místo jednoduchého účetnictví nastupuje tzv. daňová evidence definovaná v zákoně o dani z příjmu.

Kdy ale nastává povinnost vést podvojně účetnictví? Všechno záleží na obratu (definici naleznete v zákoně 588/1992 Sb. o dani z přidané hodnoty). Pokud obrat za předchozí rok převýší částku 6 mil. Kč, stává se subjekt účetní jednotkou a musí vést podvojně účetnictví. Podle § 4 zákona o účetnictví byl přijat roční odklad, který v praxi znamená, že účetní jednotky musí vést účetnictví až od prvního dne účetního období následujícího po roce, ve kterém se staly účetní jednotkou. Pokud tedy zjistíte, že jste za rok 2003 dosáhli obratu 6 mil. Kč, stáváte se účetní jednotkou (vedete podvojně účetnictví) od 1.1. 2005. V roce 2004 ještě povedete daňovou evidenci (viz dále). Podle odhadů se nutnost přechodu na podvojně účetnictví dotkne asi čtyř procent podnikatelů, kteří vedli jednoduché účetnictví.

Daňová evidence

Fyzické osoby, které se nestanou účetními jednotkami, povedou od roku 2004 daňovou evidenci (§ 7b zákona o daních z příjmů). Daňová evidence de facto vychází z jednoduchého účetnictví a slouží ke zjištění daně z příjmů. Obsahuje údaje o příjmech a výdajích v členění potřebném pro zjištění základu daně, majetku a závazcích. Definice daňové evidence v novelizovaném zákoně o dani z příjmu je omezena na poměrně krátký odstavec a není stanovena žádná závazná forma. Pokud tedy budete vést dále jednoduché účetnictví, nic se v podstatě nestane.

Proč se ruší jednoduché účetnictví

Pojem účetnictví je v zemích Evropského společenství chápán jako podvojně účetnictví. I proto bylo podle [Ministerstva financí](#) nutné zákon o účetnictví měl novelizovat. Novelou zákona o účetnictví nedochází ke zrušení evidence založené na principu skutečných příjmů a výdajů, ale došlo k jejímu převedení do zákona o daních z příjmů. Důvodem této změny je mimo jiné i skutečnost, že jednoduché účetnictví je unikátní a ve světě ojedinělý účetní systém, který však není považován za účetnictví.

Změny neplatí pro všechny

Podvojně účetnictví nemusí vést lidé, kteří nejsou podnikatelé, ale vydělávají si šest milionů a více korun například za pronájem domů. Podobně podvojně účetnictví nemusí vést ani lidé, kteří nejsou podnikatelé, ale zmíněné příjmy mají třeba z autorských práv nebo rozhodcovské a umělecké

činnosti. Původní verze novely počítala s tím, že i tito lidé budou muset podvojně účetnictví vést.

Vedení účetnictví ve zjednodušeném rozsahu

Vést účetnictví ve zjednodušeném rozsahu (§ 13a, zákona č. [563/1991](#) Sb. o účetnictví) mohou fyzické osoby, které nemají povinnost mít účetní závěrku ověřenou auditorem. Pokud fyzické osoby mají povinnost mít účetní závěrku ověřenu auditorem, to znamená že splňují alespoň dvě ze tří kritérií stanovených zákonem, pak musejí vést účetnictví v plném rozsahu.

Zjednodušený rozsah vedení účetnictví umožňuje, aby účetní jednotky účtovaly pouze v jedné účetní knize. Je umožněno spojit účtování v deníku s účtováním v hlavní knize, a to bez povinnosti vést knihu analytických účtů a knihu podrozvahových účtů. Zjednodušení se týká i účtového rozvrhu, kde je možno ho omezit až na úroveň účtových skupin, tj. na minimální úroveň nutnou pro účtování. Pokud se jedná o účtování o rezervách nebo opravných položkách, je stanoveno, že tyto účetní jednotky účtují pouze o těch, jejichž tvorbu jim ukládá nebo umožňuje zvláštní právní předpis (např. o rezervách pro zjištění základu daně z příjmů, o kterých se v soustavě jednoduchého účetnictví neúčtovalo). Bude účtováno i o odpisech majetku, čímž je odstraněn nedostatek účtování v soustavě jednoduchého účetnictví, kde tato možnost nebyla.

Celý text článku naleznete [zde](#).